

הדרך הארוכה של הגדת פסח

בעיתון "מעריב" מיום 5 באפריל 1980 היתה מודעה קטנה. במודעה היה כתוב:

שמי יצחק ברגר. אני גר בחולון. יש לי בבית "הגדה" של פסח. שמצאתי בעיר מוד' אשר בהונגריה. בזמן המלחמה. את ה"הגדה" שלח להונגריה איש בשם צבי. על ה"הגדה" כתוב: "הורים יקרים, אני שולח לכם את ההגדה הזאת מירושלים. שלומי טוב. חג שמח לכם. צבי".

מי הוא יצחק ברגר ואיפה מצא את ה"הגדה"?

יצחק נולד בפולין. כאשר נכנסו הגרמנים לפולין הם לקחו אותו למחנה. שם הוא היה יותר משנה. אחרי שנה הוא ברח מן המחנה והגיע להונגריה. בהונגריה היה אז המצב של היהודים יותר טוב. הם עדיין לא היו במחנות. יצחק חיפש מקום לגור בו. כאשר הוא בא לעיר מוד' מצא משפחה יהודית שנתנה לו לגור בבית שלה. אבל במשך הזמן גם המצב של היהודים בהונגריה התחיל להיות רע. הם היו צריכים לעזוב את העבודה ואת הבתים. והרבה הלכו למחנות. יצחק ברח שוב. לפני שהוא ברח הוא הלך לבית הקנסת. היו שם הרבה ספרים קדושים וישנים. בין כל הספרים הוא מצא את ה"הגדה" ולקח אותה אתו. ה"הגדה" היתה יפה. והיא היתה סמל לקלום שלו לבוא לארץ ישראל. הוא שמר עליה עד סוף המלחמה וקביא אותה לארץ ישראל. כאשר בא בשנת 1949. כל השנים הוא חשב: "מי הוא צבי? אולי גם הוא חי וגר בארץ"?

באפריל 1980 כתב יצחק את המודעה בעיתון "מעריב". אחרי יומיים מישהו טילפן אליו. האיש סיפר: "שמי צבי. אני באתי לארץ בשנת 1931 מהונגריה. גרתי בקיבוץ ואחר כך במושב. בשנת 1934 באתי לגור בירושלים. ואז, לקבוד פסח שלחתי להורים שלי את ה"הגדה" הזאת. ההורים שלי, אחי ואחותי מתו במלחמה, ולא נשאר לי שום זיכרון מהם. רק ה"הגדה" הזאת".

כאשר שמע יצחק את הדברים האלה, הוא נסע מיד לירושלים והחזיר לצבי את ה"הגדה" שלו.

מעובד על-פי סיפור מתוך: "בחינות בשפה העברית לדוברי שפות זרות" מאת: ה' גרסון, שי יוכל, ה' ישי ונ' רוזנשטיין. הוצאת האוניברסיטה העברית בירושלים, היחידה להוראת עברית לדוברי שפות זרות, ירושלים, 1982

aviso
campo de concentración

объявление
лагерь
notice, advertisement
(concentration) camp

מודעה
מחנה (מחנה ריכוז)